

ชื่อภาคนิพนธ์ : ทัศนคติของผู้ค้าต่อการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน : นายนิวัฒน์ ไชยมิ่ง
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2545

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงทัศนคติของผู้ค้าที่มีต่อการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ค้าที่มีต่อการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร และนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดการเรื่องหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร ต่อผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ให้ผู้ค้าที่ค้าขายบนทางเท้าสาธารณะ ทั้งในจุดผ่อนผัน จุดทบทวน และนอกจุดผ่อนผันและนอกจุดทบทวน จำนวน 433 ราย จาก 4 เขตพื้นที่คือ เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา เขตคลองสาน และเขตราษฎร์บูรณะ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับทัศนคติของผู้ค้าต่อการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร จากการศึกษพบว่า ผู้ค้ามีทัศนคติโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 ซึ่งถือว่ามีความปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามจะเห็นว่า ผู้ค้ามีทัศนคติที่ดีต่อการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยใน 4 ประการ คือ ในสภาวะปัจจุบันเศรษฐกิจกำลังตกต่ำ กรุงเทพมหานครไม่น่าจะจำกัดจำนวนผู้ค้าสมควรเปิดขายโดยเสรีแล้วเก็บค่าเช่าสาธารณะแทน เมื่อผู้ค้าค้าขายเสร็จในแต่ละวันแล้วไม่สมควรทิ้งอุปกรณ์ไว้ในที่ค้าขาย การปกปิดอาหารด้วยผ้าพลาสติกในขณะที่ทำการขายเป็นผลดีต่อผู้ซื้อ และข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ของกรุงเทพมหานครน่าจะต้องเปลี่ยนแปลงใหม่ให้เหมาะสมกว่านี้

ในส่วนทัศนคติของผู้ค้าที่ไม่ดีต่อการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร จากการศึกษารายข้อคำถามมีจำนวน 5 ประการ คือ การกำหนดจุดผ่อนผันที่เป็นอยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม กรุงเทพมหานครน่าจะกำหนดให้มีอ่างล้างจานรวม 1 จุด ต่อผู้ค้าหลายๆ ราย เพื่อเป็นการประหยัดต้นทุนในการค้าขาย ข้อบังคับของกรุงเทพมหานครที่ต้องให้ผู้ค้าหยุดขายทุกวัน

เหมาะสมดีแล้ว การควบคุมผู้ค้าในแต่ละจุดสมควรคัดเลือกให้ผู้ค้าควบคุมตนเอง และผู้ค้านอกจุดผ่อนผันและนอกจุดทบทวนควรเลิกให้หมด แล้วจัดโซนการค้าแทน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของผู้ค้าต่อการจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ ระดับความรู้ รายได้ และระยะเวลาที่ทำการค้า ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อทัศนคติของผู้ค้าต่อการจัดระเบียบผู้ค้าหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ที่อยู่อาศัย จุดค้าขายที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การจัดระเบียบหาบเร่-แผงลอยของกรุงเทพมหานคร จะให้ประสบผลสำเร็จอย่างจริงจัง และให้ผู้ค้าอยู่ในระเบียบ ตามข้อกำหนดของกรุงเทพมหานครได้ครบถ้วนนั้นเป็นไปได้ยาก จากผลการศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การกำหนดจุดผ่อนผัน และจุดทบทวน ควรพิจารณาให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมประกอบด้วย
2. การจะลดการฝ่าฝืนของผู้ค้าจะต้องพิจารณาจากหลายด้านประกอบกัน เช่น ในสถานะเศรษฐกิจที่ไม่ดี ควรรื้อมอถ่วงตามสมควร การรับฟังความคิดเห็นของผู้ค้าเพื่อประกอบการพิจารณาออกกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ
3. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ สมควรเปลี่ยนแปลงให้ทันยุคทันสมัย และเหมาะสมกับสภาพในปัจจุบัน
4. เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร จะต้องศึกษากฎหมาย ระเบียบของกรุงเทพมหานครอย่างรอบคอบและถ่องแท้ สมควรใช้กฎหมายตามขั้นตอน เช่น ตักเตือน เปรียบเทียบปรับ และให้หยุดขาย เป็นต้น
5. ระเบียบ กฎเกณฑ์ ที่เป็นข้อห้ามเด็ดขาด จะต้องให้ผู้ค้ายึดถือปฏิบัติอย่างจริงจัง ห้ามไม่ให้ทำการฝ่าฝืน หากมีการละเมิดจะต้องไม่มีการละเว้น เช่น การค้าขายบนผิวการจราจร

Title of Research Paper : Attitude of Street Vendors toward Bangkok Metropolitan Administration's Ordering of Street Policy

Author : Mr.Niwat Chaiming

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2002

The study was aimed at finding out the factors related to the street vendors' attitude toward Bangkok Metropolitan Administration (BMA)'s ordering of street policy in order to make some recommendations on policy planning concerning BMA's ordering of street policy. The data were collected from 433 street vendors on the sidewalks both in and outside the lenient zone and the reviewed zone in four districts : Bangkholam, Yannava, Klongsan and Ratburana.

The findings were summarized below :

1. The overall attitude of the street vendors toward BMA's ordering of street policy was found to be at a moderate level ($\bar{X} = 2.38$). When the answers to individual questions were considered, it was found that the street vendors thought that during the present economic recession, BMA should not limit the number of street vendors. It should allow any person to be liberally engaged in street vending and just collect the rental fee for using the public area. They agreed that at the end of the day, the street vendors should not leave their property in the public area, and that they should cover their food with transparent plastic, which would be good to buyers' health. However, Some BMA rules and regulations should be revised to cope with the current situation. Moreover, at present there was something not suitable in the lenient zone. BMA should have only one dish washing spot for many street vendors in order to save their cost. They disagreed that the BMA regulation that all street vendors had to stop selling every Wednesday. Next, the street vendors should be given an opportunity to

select their own representative to look after each zone. Finally, they disagreed that they were not be allowed to sell their goods outside the lenient and the reviewed zones, but had to sell their goods in trade zones.

2. The factors influencing their attitude toward BMA's ordering of street policy were gender, level of knowledge, income and number of years one was engaged in street vending. On the contrary, age, marital status, residence and zone difference were found to have no influence on their attitude toward BMA's ordering of street policy.

Recommendations

Since it was difficult for the ordering of street vending to become totally successful or for the MBA rules and regulations to be followed strictly, the following were recommended.

1. The imposition of lenient and reviewed zones should be revised by taking the public benefit into consideration.

2. To lessen the street vendors' violation of the BMA rules and regulations, BMA should be flexible to a certain extent because of the current economic crisis. It should listen to the street vendors' opinions when imposing rules and regulations.

3. The BMA rules and regulations should be updated to cope with the present condition.

4. BMA officials must study and completely understand the BMA rules and regulations. They should enforce them step by step, from, for example, warning to fining and prohibiting from selling.

5. Any essential rules and regulations must be strictly enforced. If any street vendor violates such rules or regulations as prohibiting selling on road surface, must be seriously punished.